

فاطمه رستمی گروه فرهنگ و هنر

در دهه‌های اخیر و پس از تسهیلات کارآمدتری که برای تامین امنیت معیشت هنرمندان در دوران فعالیت و پس از بازنشستگی طراحی و عرضه شد، از جمله طراحی بیمه هنرمندان به همت صندوق اعتباری هنر، تلاش شده تا وضعیت اقتصادی اهالی فرهنگ و هنر به‌خصوص پیشکسوتانی که نسبت به گذشته کمتر توانایی فعالیت دارند، بهبود یابد.
کند، با این همه همچنان شاهد گلایه برخی هنرمندان از ناکافی بودن حقوق بازنشستگی هستیم. البته در پدیدایی این معضل عوامل متعددی دخیل هستند؛ از غفلت هنرمندان نسبت به پرداخت منظم بیمه در دوران جوانی و فعالیت و بی‌توجهی مسئولان به اهمیت انتخاب حداکثر مزدمینا و ارتباط آن با میزان حقوق بازنشستگی تا در دسترس نبودن آمار هنرمندانی که تاکنون از بیمه مشاغل آزاد تامین اجتماعی و صندوق اعتباری هنرمندان بازنشسته شده‌اند.
در این بین نمی‌توان از اهمیت اجرای قانون متناسب سازی و همسان سازی حقوق بازنشستگان و رفع تبعیض‌های موجود در کاهش مشکلات همه بازنشستگان کشور اعم از هنرمند و غیرهنرمند غافل بود.
در این گزارش و در گفت‌وگو با سیدمجید پوراحمدی، مدیرعامل صندوق اعتباری هنر و سیدعباس عطیعی رئیس موسسه هنرمندان پیشکسوت، گسترده‌ی دامنه مشکلات معیشتی هنرمندان بازنشسته، وضعیت بیمه هنرمندان و نواقض یا خلأهای موجود در بیمه‌پردازی و بازنشستگی آنها را بررسی کردیم.
ضمن آن‌که گفته‌های مدیرعامل صندوق هنر را در گفت‌وگو با تامین اجتماعی دنبال می‌کنیم.

سابقه طولانی گله‌مندی هنرمندان بازنشسته

ویدئویی که «اکبر» بازیگر سرشناس ایرانی از خود منتشر کرد و نسبت به بازنشستگی ناچیز اهالی فرهنگ و هنر گل‌مند بود، بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌ها داشت.
عبدی که دارای مدرک درجه یک هنری است در این ویدئو گفت: «با حقوق نزدیک شش میلیون و خرده‌ای بازنشسته شدم. مردن از این بهتر است. آدم بازنشسته خرجش بیشتر است. دخترم می‌رود از بیمه هزینه درمان را دریافت کند می‌گویند آقای عبدی که نیاز ندارد!» این شکواییه مصور از پیشکسوتی مانند عبدی فقط مورد اعتراض چنین هنرمندانی در سنین بالا نیست؛ چهره‌های هنری بسیاری تاکنون نسبت به بازنشسته معیشت خود یا سایر همکاران‌شان نکتاتی را متذکر شده‌اند.
بیشتر نیز افراد شناخته شده‌ای مانند زنده‌یاد جلال مقامی، پیشکسوت اجرا و دوبله، عنایت بخشی، زهره شاهی، بیژن بنفشه‌خواه و... از بازیگران قدیمی سینما و تلویزیون، زنده یا ابراهیم آبادی، مرحومه صدیقه کیانفر و بسیاری دیگر با تائید به این‌که مخارج انسان در دوران سالمندی بیشتر می‌شود و به دلیل ناتوانی برای ادامه فعالیت، باید متکی به حقوق بازنشستگی باشد، نسبت به عدم کفایت مستمری بازنشستگان تامین اجتماعی ابراز ناراحتی کرده بودند.
شاید تعدادی از این هنرمندان ناراضی امروز دیگر در میان ما نباشند، اما همچنان جمع قابل توجهی از اهالی فرهنگ و هنر در سنین بالا در جامعه زندگی می‌کنند، گرچه فعالیت هنری ندارند، ولی طبیعتا معیشت و زندگی آنها تعطیل نشده و جامعه ایران، به‌خصوص جامعه هنری انتظار دارد به وضعیت این افراد رسیدگی شود.
ناگفته نماند که در سالیان اخیر با شکل‌گیری صندوق اعتباری هنرمندان تا حدودی وضعیت بیمه اهالی فرهنگ

و هنر سروسامانی یافته، اما اظهارات چهره شناخته شده‌ای مانند اکبر عبدی باعث شد بار دیگر روند حل مشکلات معیشتی و بیمه هنرمندان پیشکسوت در انواع شاخه‌های هنری و چگونگی افزایش کیفیت خدمات درمانی و حقوقی آنها مورد تائید قرار گیرد.

طرح حمایتی برای پوشش مشکلات بازنشستگی

بیش از یک دهه از تصویب فعالیت موسسه هنرمندان پیشکسوت در سال ۱۳۹۱ به همت شورای عالی انقلاب فرهنگی به عنوان زیر مجموعه‌ای از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌گذرد؛ اعضای این موسسه هنرمندان رشته‌های گوناگون در حوزه‌های ادبیات، هنرهای زیبا و هنرهای سنتی بالای ۶۰ سال و دارای گواهینامه درجه یک هنری از شورای ارزشیابی هنرمندان، نویسندگان و شاعران کشور هستند.
با این‌که موضوعاتی مانند بیمه و حقوق بازنشستگی هنرمندان در حیطه وظایف و مسئولیت‌های

آیین بزرگداشت عبدالمجید ارفعی، پژوهشگر و متخصص زبان‌های باستانی و مترجم منشور کوروش هخامنشی، عصر پنجشنبه ۱۹ مهرماه با حضور جمعی از اهالی فرهنگ در سالن استاد جلیل شهناز خانه هنرمندان برگزار شد.

پروفسور ارفعی در مراسم بزرگداشت خود به ترجمه یکی از گل‌نبشته‌های کاوش شده در خوزستان پرداخت.
در این مراسم، رضا امیرخانی نویسنده و حسام‌الدین ارفعی استاد

بزرگداشت زبان شناس تمدنی

بازنشستگی از هنر، بازماندگی از معیشت

هنرمندان بازنشسته گرچه فعالیت ندارند، اما زندگی آنها تعطیل نشده و رسیدگی به مشکلات آنها باید یکی از اولویت‌های مسئولان باشد

کمک‌های مؤسسه هنرمندان صرفاً مُسکن است

عطیعی در مورد راهکارهایی که تاکنون برای حل مشکلات معیشتی هنرمندان در سنین بالا و بازنشستگی در نظر گرفته شده، اظهار کرد: از دهه ۷۰ موضوع بیمه هنرمندان راه‌اندازی شد، اما به این دلیل که بیمه هنرمندان حداقل حقوق را در نظر می‌گیرد، در نهایت هنرمندی که از سویی بیمه هنرمندان بازنشسته می‌شود، به این دلیل که بیمه وی حداقلی پرداخت شده، دریافتی او نیز کف حقوق است و به همین دلیل حتی حقوق بازنشستگی با ۳۰ سال کامل هم برای هنرمندان کافی و متناسب نیست.
وی با تائید به این‌که دولت هر سال بابت بیمه هنرمندان مبلغ زیادی را پرداخت می‌کند، افزود: کسانی که از سن قانونی بالاتر هستند و دیگر نمی‌توانند بیمه شوند، تسهیلاتی که برای آنها در نظر گرفته می‌شود بیشتر کارکرد مُسکن دارد.

معضلی که اطلاع‌رسانی نشد

در ادامه از سیدمجید پوراحمدی، مدیرعامل صندوق اعتباری هنر درخصوص مشکلات معیشتی هنرمندان و حقوق بازنشستگی ناچیز آنها که در صحبت‌های اخیر اکبر عبدی، بازیگر پیشکسوت سینما و تلویزیون نیز مطرح شد، پرسیدیم.
وی در این رابطه به جام‌جم گفت: مشکلات وی به دقت مورد بررسی قرار خواهد گرفت.
هم‌اکنون آیین هنرمند سرشناس و دارای مدرک درجه‌های هنری، عضو صندوق اعتباری هنر است و تحت پوشش چند طرح حمایتی از جمله طرح آرا، مخصوص پیشکسوتان درجه‌های هنر هم هست.
به واسطه این طرح خود هنرمند و خانواده وی به صورت رایگان تحت پوشش بیمه تکمیلی صندوق هستند و هزینه‌های

برش

بهبود معیشت هنرمندان بازنشسته با همسان سازی حقوق

عدم اجرای همسان سازی حقوق بازنشستگان، مدت‌هاست به دغدغه اصلی بازنشسته‌های کشور تبدیل شده و در صورت اجرا شدن، هنرمندان نیز در کنار سایر اقشار با اجرای این قانون از مزایای آن بهره‌مند خواهند شد.
همسان سازی حقوق بازنشستگان پیشنهاد کمیسیون اجتماعی مجلس

دانشگاه صحبت کردند.
پروفسور عبدالمجید ارفعی در این آیین گفت: خود را شایسته این مهربانی نمی‌بینم، خود را کوچک‌تر از شما می‌بینم و یکی از هزاران نفری هستم که در این کشور کار می‌کند و حتی یک پله هم از کسی بالاتر نیستم.
وی درخصوص متن گل‌نبشته کاوش شده، افزود: این کتیبه‌ای است به زبان بابلی کهن که در شوش نوشته شده، حدود ۵۰۰گل‌نبشته از شوش داریم که تعدادی از آنها تجاری

و اقتصادی است؛ متوجه شدیم این کتیبه، براساس نام‌هایی که دارد در ۱۵۰۰ تا ۱۶۰۰ پیش از میلاد نوشته شده است. این کتیبه هم اکنون در موزه لوور نگهداری می‌شود.
ارفعی در پایان بیان کرد: چون در دنیای قدیم شهری نبوده، نویسنده برای تائید نوشته‌هایش ناخن ششش را کنار کتیبه گذاشته است؛ این نشان می‌دهد زنان و مادران در ناحیه خوزستان از چه منزلتی برخوردار بوده‌اند.

اساس حداقل یا حداکثر مزدمینایی که با بیمه‌گذار قرار بسته، حقوق بازنشستگی می‌گیرد یعنی می‌تواند از حداقل مزدمینا تا حداکثر مزدمینا با تامین اجتماعی برای بیمه مشاغل آزاد قرارداد بست. پرسش اینجاست که این قرارداد درخصوص هنرمندان چگونه منعقد می‌شود؟
آیا مشکلات معیشتی بازنشستگان عرصه هنر به اشتباهاتی در نوع انعقاد قرارداد با بیمه‌گذار ارتباط دارد؟ پوراحمدی در همین رابطه عنوان کرد: امتیازی که دولت برای هنرمندان و اصحاب فرهنگ و هنر در نظر گرفته این است که از مسیر صندوق اعتباری هنرمندان ۱۰ درصد از هزینه بیمه‌های تامین اجتماعی افراد تحت پوشش بیمه صندوق اعتباری هنرمندان پرداخت شود.
بر این اساس فرد هر نوع از بیمه را اعم از ۱۴، ۱۲ یا ۱۸ درصد که انتخاب کند، صندوق ۱۰ درصد آن را می‌پردازد که معادل ۶۰ درصد هزینه پرداختی به بیمه تامین اجتماعی هنرمندان است.

حداقل مزدمینا و بازنشستگی ناچیز

در اینجا سوالی که مطرح می‌شود این است که اگر هنرمندی پس از انعقاد قرارداد بیمه احساس کرد با انتخاب حداقل مزدمینا و پرداخت بر این اساس بازنشستگی ناچیزی خواهد داشت و تصمیم به تغییر قرارداد گرفت، چنین امکانی برای او وجود دارد یا خیر؟ پوراحمدی در این مورد تشریح کرد: هنرمند حتی می‌تواند با شیب مشخصی طی سال‌ها بیمه‌اش را از حداقل پرداختی به حداکثر تغییر دهد تا در زمان بازنشستگی با حداکثر بازنشسته شود.
تمام این اقدامات متناسب با قوانین بیمه و تامین اجتماعی کشور است و صندوق سهمی از هزینه‌های بیمه اعضا را پرداخت می‌کند تا هزینه‌های آنها کاهش پیدا کند و همین حالا ماهی ۷۱۷ هزار تومان برای هنرمندان بیمه شده تامین اجتماعی پرداخت می‌کنیم و بقیه هزینه بیمه را فرد می‌پردازد.
مدیرعامل صندوق اعتباری هنرمندان معتقد است؛ به دلیل عدم اطلاع‌رسانی درست به هنرمندانی که از این طریق خودشان را بیمه کرده‌اند تعدادی از آنها حداقل مزدمینا را انتخاب کرده‌اند.
وی تصریح کرد: ما سعی کردیم طی سال‌های اخیر بیمه هنرمندان را بر اساس جدول طوری تنظیم کنیم تا هنگام بازنشستگی حداکثر دریافتی را داشته باشند که اکنون نزدیک به ۲۵ میلیون تومان است.

تأمین اجتماعی در برابر هنرمند

پوراحمدی در پاسخ به این سؤال که همسان سازی حقوق بازنشستگان جقدر می‌تواند در بهبود شرایط بازنشسته‌های عرصه فرهنگ و هنر موثر واقع شود؟ گفت: قطعاً این موضوع مهم است؛ امسال سعی کردیم تمایزی برای محاسبه بیمه هنرمندان در نظر بگیریم. اما به دلیل برخی قوانین سازمان تامین اجتماعی هنوز به نتیجه قطعی نرسیده است.
به‌عنوان مثال یکی از قوانین بیمه اجباری این است که افراد بیمه‌شده اگر در پنج سال آخر بیمه بالاترین میزان پرداخت را داشته باشند، معادل آن بالاترین حقوق بازنشستگی را می‌گیرند، اما این قانون درخصوص بیمه مشاغل آزاد ۱۰ سال است و ما می‌خواهیم برای هنرمندان نیز تعداد سال کاهش پیدا کند و آنها نیز مانند بیمه اجباری اگر پنج سال آخر حداکثر پرداخت را کرده باشند، بالاترین حقوق بازنشستگی را دریافت کنند.

سوء استفاده از کم اطلاع‌ی هنرمندان

وی در پاسخ به این سؤال که «می‌توان گفت معیشت سخت و حقوق بازنشستگی حداقل معضل فراگیری بین هنرمندان بازنشسته است؟» اظهار کرد: برخی هنرمندان که از قدیم بیمه‌پردازی می‌کردند، به‌دلیل اطلاعات کم درخصوص شیوه پرداخت بیمه و انتخاب نوع حداقلی، در بازنشستگی دریافتی کمی دارند که آنها را با مشکلاتی مواجه می‌کند.

۲۶۵۰ مستمری بگیر در طرح «سلاوا»

وی در مورد هنرمندانی که به بالای ۶۰ سال رسیده اند، اما ۳۰ سال تمام بیمه‌پردازی نکرده‌اند، بیان کرد: اخیرا همکاری خیلی خوبی بین صندوق اعتباری هنرمندان و سازمان تامین اجتماعی شکل گرفته است که کمک کرد آمارهای دقیقی‌تری به‌دست بیاوریم و حالا می‌توان برای انواع گروه‌های هنرمندان با شرایط متفاوت ایده‌ها و طرح‌هایی برای یک بازنشستگی امن و باکیفیت داشت.
طرح مستمری یا طرح «سلاوا» مربوط به هنرمندان بالای ۶۰ سال و از کار افتاده است که اکنون حدود ۲۶۵۰ نفر با این شرایط تحت پوشش هستند و ماهانه از صندوق مستمری می‌گیرند.

پوراحمدی: هنرمند می‌تواند با شیب مشخصی طی سال‌ها بیمه‌اش را از حداقل پرداختی به حداکثر تغییر دهد تا در زمان بازنشستگی با حداکثر بازنشسته شود. تمام این اقدامات متناسب با قوانین بیمه و تامین اجتماعی کشور است

اکران

«باغ کیانوش» در هفته نوجوان روی پرده می‌رود

فیلم «باغ کیانوش» نخستین تجربه کارگردانی بلند رضا کشاورز همزمان با آغاز هفته نوجوان در اوایل آبان‌ماه روی پرده سینماهای سراسر کشور می‌رود.
این اثر که محصول مشترک باشگاه فیلم سوره و کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان است، با پشتوانه‌ای از اقتباس، مخاطب خود را به دنیای سرشار از فانتزی‌های ماجراجویانه و جسورانه چند نوجوان همپان می‌کند؛ نوجوانانی که قرار است دنیای بزرگ‌ترها را تجات بدهند!
اولین نمایش فیلم سینمایی باغ کیانوش در بخش «نگاه نو» چهل و دومین جشنواره بین المللی فیلم فجر رقم خورد که تحسین منتقدان و اهالی رسانه را به همراه داشت و سیمیرغ بلورین بهترین دستاورد زنانه و جایزه آرمان را دریافت کرد.
شهرام حقیقت‌دوست، علیرضا آرا، با حضور عباس جمشیدی فر و همچنین مجید پتکی، مهدیه نساج، لادن ژا فاهوند و مهدی فریضه بازیگران این فیلم سینمایی هستند.
لازم به ذکر است همزمان با کسب سه پروانه زرین بهترین فیلم و بهترین دستاورد فنی و هنری و جایزه بخش نوجوان از سی و ششمین جشنواره فیلم کودک، از نخستین تیزر این فیلم سینمایی که ساخت آن برعهده امید میرزایی بوده است، رونمایی شد.

رویداد

گیشه سینما ۱۰۰۰ میلیاردری شد

گیشه سینمای ایران طی سه روز گذشته با اکران فیلم‌هایی مانند زودبیز رونق جدیدی به خود گرفت و در هفتمین ماه سال به رقم فروش بیش از ۱۰۰۰ میلیارد تومان رسید.
فیلم‌های تگزاس ۳ به کارگردانی سیدمسعود اطیابی با فروش ۲۴۴ میلیارد تومان، مست عشق به کارگردانی حسن فتحی با فروش ۱۲۰ میلیارد تومان و خجالت نکش ۲ به کارگردانی رضا مقصودی با فروشی بالغ بر ۸۶ میلیارد تومان از جمله فیلم‌هایی هستند که در رسیدن به فروش ۱۰۰۰ میلیاردی سینما نقش بسزایی داشتند.

سینما در حالی هفته سوم همراه را شروع می‌کند که اکران فیلم‌های «زودبیز» و «استاد» به‌عنوان تازه‌های سینما از روزهای گذشته آغاز شده که نمایش پنج فیلم «در آغوش درخت» (نماینده سینمای ایران در اسکار)، «قلب رقه» «روزی روزگاری آبادان»، «سفر یرماچرا» و «یادگار جنوب» برای پنج هفته در قالب گروه سینمایی فرهنگ ادامه خواهد یافت.
همچنین قرار است از حدود دو هفته آینده فیلم‌های دیگری همچون «صبحانه با زرافه‌ها» به چرخه اکران اضافه شود.

قاب

بدرود آقای کارگردان

محمدجعفر باقری‌نیا، کارگردان، فیلمبردار و تهیه‌کننده پس از یک دوره طولانی بیماری به دیدار حق شتافت. زنده‌یاد باقری‌نیا، در سال‌های فعالیت خود بالغ بر ۳۸ فیلم کوتاه، مستند و فیلم بلند سینمایی و سریال و مجموعه مستند را با همکاری انجمن سینمای جوانان ایران، موسسه روایت فتح و صداوسیما کارگردانی کرده بود. آخرین فعالیت او به سال ۱۳۹۸ بازمی‌گردد و پس از آن به دلیل کسالت و بیماری از فعالیت سینمایی فاصله گرفت و خانه‌نشین شد.

